

Activiteiten voorjaar 2024

Zaterdag 6 april

Beheerdag kanaalberm Bellem van 9 tot 12.30 uur

Om de biodiversiteit langs deze kanaalbermen te bevorderen worden de kanaalbermen begraasd. Tijdens deze beheerdag herstellen we de afgraving zodat ook de komende jaren de koeien van lokale landbouwers de bermen kunnen begrazen.

Afspraakplaats: kanaalberm Vaart Noord Bellem

Zaterdag 4 mei

Beheerdag Ganzeveld van 9 tot 12.30 uur

Tijdens deze beheerdag bestrijden we Amerikaanse vogelkers. Hierdoor krijgen inheemse en streekeigen soorten zoals spork, lijsterbes,... terug volle kansen. Dit is belangrijk voor de biodiversiteit.

Afspraakplaats: ingang Ganzeplas

Maandag 20 mei

Daguitstap naar de Leiemeersen en Warandeputten in Oostkamp

In de voormiddag bezoeken we de Leiemeersen, in de namiddag de Warandeputten.

Er kan gekozen worden tussen een halve of een volledige dag. Diegenen die kiezen voor de daguitstap brengen best een picknick mee.

Afspraak:

- om 9.30 uur aan parking Den Aard in Aalter of om 9.50 uur aan Westdijk te Oostkamp
- om 10 uur start wandeling Leiemeersen
- om 12 uur picknick
- om 13 uur start wandeling Warandeputten

't Kanteelke

Koffie- en eethuis

Knokkeweg 2 - 9880 Aalter
Tel.: 09 374 72 96 / Gsm: 0496 14 04 47
www.kanteelke.be / info@kanteelke.be

Koffie- en eethuis met huisgemaakt gebak
Ontbijt op zondag
Lichte lunches

OPENINGSUREN
woensdag - donderdag - vrijdag van 12 tot 18 uur
zaterdag van 12 tot 19 uur / zondag van 8 tot 19 uur
maandag - dinsdag : gesloten

Steun Ganzeveld, De Vaanders, Poekebeekvallei en Zouter

Stort uw gift op het rekeningnummer **BE56 2930 2120 7588** van **Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen**

Giften voor Ganzeveld met vermelding van 'gift project Aalter Ganzeveld nr. 6687'

Voor De Vaanders met vermelding 'gift project De Vaanders nr. 5579'

Voor de Poekebeekvallei met vermelding 'gift project Poekebeekvallei 6671A'

Voor Zouter met vermelding 'gift Zouter 6663'

Voor giften vanaf 40 € wordt automatisch een fiscaal attest afgeleverd.

Informatie over contactpersonen van Natuurpunt Aalter edm. kan je terugvinden op onze website.

E-mail : natuurpuntaalter@skynet.be

Website : www.natuurpunt.be/aalter

Nieuwsbrief Natuurpunt Aalter

Maart 2024

Natuurgebied in de kijker Het Ganzeveld

Plantkundigen, vogelliefhebbers, insectenfanaten, mycologen,... Ze zouden ogen tekort komen bij het zien van de oneindige biodiversiteit die het Bulskampveld tweehonderdvijftig jaar geleden te bieden had op haar duizenden hectaren heide en kreupelhout, moerassen en vijvers.

Weinigen lagen in die tijd wakker van natuurbehoud. Integendeel, halfweg de achttiende eeuw brak in onze contreien onder de Oostenrijkse Habsburgers eindelijk een tijd van voorspoed en rust aan. Hierdoor steeg de bevolking vrij spectaculair en was er behoefte aan landbouwgrond en heel veel hout. Dat betekende de doodsteek voor het oude Bulskampveld. Dankzij nieuwe technieken en gunstige belastingsvoorwaarden ontstond een versnelde ontginningsgolf. In amper 90 jaar bleef van 10.000 hectare wastine tussen Aalter en Brugge enkel nog de Kraenepoel over als stille getuige.

In dezelfde buurt ligt de Ganzenplas, tot 1780 een uitloper van het Bulskampveld. Maar ook daar verscheen een ontginningshoeve. Ze ligt er trouwens nog altijd, aan de rand van het bos. De heide werd drastisch omgezet in bos, akker en weiland. En zo ontstond het Ganzeveld!

Dat het een ontginningsbos is, merk je goed aan het rechte drevenpatroon en aan de bossamenstelling. Bij de aanplant werd

duidelijk gekozen voor snelgroeiende boomsoorten zoals Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers, dennen en sparren.

Het bos was decennialang in privébezit en werd vooral gebruikt voor intensieve jacht, waarbij elk jaar honderden fazanten werden gelost, waarna het schietfestijn kon beginnen. Tot in 2012... onze bloeiende Natuurfundatie de kans kreeg om dit schitterende natuurgebied te verwerven.

We begonnen onmiddellijk een uitgebreide opruimactie. Voe-derinstallaties en voliëres werden verwijderd en al snel stippelden we een mooi wandelparcours uit waardoor we toch de rust in een groot deel van het gebied konden behouden. In het midden van het bos was net voor de aankoop nog een kaalkap gebeurd. Op dat perceel merkten we dat het Bulskampveld toch niet volledig teloor was gegaan: hier en daar waren toefjes struikheide verschenen. Na voorzichtig machinaal plaggen veranderde de kale vlakte al gauw in een paarsbloeiend heideveld, tot groot jolijt van talrijke zeldzame zandbijtjes, spinnen, vlin- ders...

Ondertussen beheren we het terrein al 12 jaar. We hebben 6 hectare nieuw bos aangeplant en we maaien elk jaar een stuk van de heide om spontane bebossing tegen te gaan. Dreven werden vernieuwd of heraanplant en exoten zoals Amerikaan-

se vogelkers worden onder controle gehouden. Enkele jaren geleden werd het Ganzeveld met 11 hectare uitgebreid door aankoop van het bos aan Veronica's kruis en recent was er een nieuwe uitbreiding door een gebruiksovereenkomst met het Agentschap voor Natuur en Bos.

Het Ganzeveld is bij velen geliefd. Wandelaars, joggers en kinderen ontdekken het avonturenpad en komen terug. Tegelijk blijft het bos een rijke biodiversiteit in een toch wel stevig verstedelijkte omgeving.

Reeën spotten in de ochtend, in de nevelslierten aan de bosrand, een miauwende buizerd die majestueus rondjes draait boven de bomen, een roepende zwarte specht, levendbarende hagedissen of houtsnippen op de heide, eekhoortjes die spelnesten maken hoog in de bomen. Er valt elke dag wel iets nieuws te beleven in het Ganzeveld!

Piet Smessaert

Aankoop van natuurterreinen door Natuurpunt in Aalter: problematisch voor de landbouw of niet?

Na de boerenprotesten in februari namen enkele politici en landbouworganisaties de aankoop van terreinen door Natuurpunt sterk onder vuur. Graag geven we in dit artikel info over onze aankopen en de financiering ervan.

Hoeveel gronden heeft Natuurpunt in Aalter al aangekocht?

Natuurpunt is in Aalter eigenaar van ongeveer 100 ha natuurgebied, verdeeld over het Ganzeveld (49,5 ha), de vallei van de Poekebeek (11 ha, waarvan 3 ha in Aalter en 8 ha in Ruiselede), de Zouter (10,2 ha) en de Vaanders (65 ha waarvan 37 ha in Aalter en 28 ha in Beernem). Daarnaast beheren we ongeveer 30 ha kanaalbermen. Voor deze laatste gronden hebben we een overeenkomst met de Vlaamse Waterweg, de beheerder van het kanaal Gent-Brugge. De totale oppervlakte van ons werkingsgebied (Aalter, Lotenhulle, Poeke, Maria-Aalter, Bellem en Aalter-Brug) bedraagt 8202 ha. Natuurpunt is dus eigenaar van ongeveer 1% van de totale oppervlakte van Aalter.

Liggen onze percelen in natuurgebied of ook in landbouwgebied?

Het merendeel van de percelen hebben als bestemming natuur of bos. Het Ganzeveld ligt volledig in de bestemming natuur. In de Vaanders ligt ongeveer 2 ha in landbouwgebied. In de vallei van de Poekebeek zijn de percelen in Ruiselede grotendeels gelegen in landbouwgebied, in Aalter in natuurgebied. In de Zouter ligt 1 ha in natuurgebied, maar het merendeel in landbouwgebied.

Waarom koopt Natuurpunt grond aan?

Natuurpunt herstelt de natuur en stelt die open voor het grote publiek. Natuurgebied kopen is voor ons geen doel, maar een middel. Het is de beste manier om de natuur te beschermen en te versterken op lange termijn. Dat doen we voor het algemeen belang, niet voor private doeleinden. In onze natuurgebieden realiseren we een meerwaarde voor de biodiversiteit, voor het klimaat, voor onze gezondheid en voor ons landschap.

Waarom koopt Natuurpunt ook percelen aan in landbouwgebied?

Via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is ruim 25 jaar

geleden afgesproken dat er 38.000 ha extra natuurgebied en 10.000 ha extra bos afgebakend moet worden. Op dit moment is daarvan nog geen 50% afgebakend. Er werd een ruwe visie opgemaakt in overleg tussen de natuur- en landbouwadministraties die aangeeft waar het wenselijk is om extra natuur- en bosgebied af te bakenen. De percelen in landbouwgebied die we aangekocht hebben in de Zouter en de vallei van de Poekebeek liggen in zones waar de bijkomende afbakening van natuur- en bosgebied wenselijk is omdat de natuurpotentie er groot is. Bovendien zijn het grotendeels zeer natte percelen die landbouwkundig minder van belang zijn. Toen de gronden te koop waren, was er dan ook nauwelijks interesse bij de landbouwers. Zo kochten wij een perceel in de vallei van de Poekebeek slechts aan nadat het al een klein jaar te koop stond. In de Zouter werd bij de aankoop van een gebied van 8 ha geen enkel bod gedaan door een landbouwer.

Hoeveel natuurgebied en landbouwgrond is er in Aalter?

In Aalter (zonder Knesselare en Ursel) is er ongeveer 5480 ha landbouwgrond en 1382 ha met een natuurbestemming (natuur, bos, park,...). Dat betekent niet dat alle gronden met een natuurbestemming daadwerkelijk als natuurgebied beheerd worden. Ruw geraamd is ongeveer 140 ha (10%) van de gronden met een natuurbestemming momenteel in intensief landbouwgebruik (als grasland, als maïsakker,...). Natuurpunt is eigenaar van 12 ha (0,02%) van de gronden met een landbouwbestemming in Aalter.

Hoe financiert Natuurpunt de aankoop van gronden?

De Vlaamse overheid subsidieert de aankoop van natuurgebieden. Het subsidiebedrag is afhankelijk van de prijs. Bij een prijs lager dan € 10.000/ha bedraagt het subsidiepercentage 90%. Hoe duurder de gronden, hoe lager het subsidiepercentage. Tussen € 25.000/ha en € 30.000/ha bedraagt het subsidiepercentage nog 50%. Voor de aankoop van gronden van meer dan € 50.000/ha kan geen subsidie bekomen worden. Voor de aankoop van percelen voor bosuitbreiding is de subsidie hoger, namelijk 90% tot een bedrag van € 50.000/ha. Als je weet dat landbouwgrond gemiddeld € 70.000€/ha kost, is het duidelijk dat enkel voor minder waardevolle landbouwgrond de subsidie

substantieel is. Natuurpunt Aalter moet zelf de middelen zoeken voor de financiering van het deel dat niet gesubsidieerd wordt. Daarom vragen we regelmatig om uw financiële steun.

Hoeveel middelen heeft Natuurpunt Aalter al verzameld om de aankoop van gronden te financieren?

De voorbije 15 jaar hebben we ongeveer € 400.000€ verzameld voor de financiering van de aankoop van onze natuurterreinen. Dat bedrag hebben we verzameld via onze activiteiten (zoals de jaarlijkse spaghetti-avond), vele giften, sponsoring van de deelnemers aan Natuur.expeditie, steun van bedrijven voor bosuitbreiding,... Om onze aankopen te financieren, moeten we de komende jaren nog ruim € 120.000 verzamelen.

Werkt Natuurpunt Aalter samen met landbouwers?

Voor het beheer van graslanden werkt Natuurpunt altijd samen met landbouwers. Op dit moment staan landbouwers in voor het beheer van percelen in de Zouter, de vallei van de Poekebeek, de Vaanders en de kanaalbermen. We sluiten hiervoor overeenkomsten af met de landbouwers. De landbouwers kun-

nen de percelen gratis gebruiken en om er te oogsten. In ruil zorgen de landbouwers voor een natuurgericht beheer van de percelen: zonder bemesting en zonder bestrijdingsmiddelen.

Moeten Natuurpunt en de landbouwsector niet samen strijden voor de open ruimte?

Een belangrijke uitdaging is inderdaad om de open ruimte maximaal te beschermen. De vertuining en de verpaarding van het landbouwgebied vormen een grote bedreiging voor zowel landbouw als natuur. Natuurpunt dringt er ook op aan om effectief werk te maken van de betonstop. Dat kan door voor inbreiding te kiezen en geen nieuwe woningen toe te laten in openruimtegebied. Zo heeft Natuurpunt Aalter in samenwerking met de buurtvereniging Red Oostmolen actie gevoerd om de vallei van Oostmolen bouwvrij te behouden. We kunnen hier ruim 50 ha open ruimte behouden, met kansen voor landbouw, natuur en zachte recreatie. Tot nu toe hebben de lokale landbouworganisaties Natuurpunt en Red Oostmolen niet gesteund in de strijd voor dit gebied. Natuurpunt roept de landbouworganisaties op om er samen werk van te maken.

Expeditie Natuurpunt 2024

Team Goosebumps wandelt ten voordele van het Ganzeveld

Na vijf geslaagde expedities Natuurpunt zijn de Goosebumps er terug klaar voor! Expeditie Natuurpunt is een tweedaagse tocht voor teams die wandelen, fietsen of varen om geld in te zamelen voor onze Vlaamse natuurgebieden. Dit jaar hebben we - Stijn, Stan, Leen en Liesbeth - gekozen voor de Hoge Kempenroute. Een pittige en moedige keuze, een route met de meeste kilometers tot nu toe: 2x 40 kilometer. We zijn er zeker van dat we weer heel wat mooie natuurgebieden gaan doorkruisen, andere teams gaan leren kennen, veel plezier gaan hebben en vooral veel teamspirit!

De deelnemers van dit jaar hebben allemaal al één of meerdere edities achter de rug, dus aan ervaring om heelhuids aan de finish te geraken geen gebrek!

Wat staat ons te wachten? Onze uitdagende wandeling start op zaterdagochtend in Lanaken en leidt ons meteen naar het indrukwekkende Nationaal Park Hoge Kempen. In dit uitgestrekte natuurgebied van meer dan 12.000 hectare worden we omringd door weidse bossen, schilderachtige heidelandschappen en verfrissende waterplassen. De diversiteit aan dieren en planten is uitzonderlijk. Misschien zien we wel sporen van everzwijnen of komen we grazende fjordenpony's tegen. Overnachten doen we op de gezellige pop-up camping in het groene Dilsen-Stokkem. Op zondag zetten we de tocht door het Nationaal Park Hoge Kempen verder en gaan we richting Diepenbeek. We wandelen nog door de Natuurpunt-gebieden Bosbeek As, Munsterbos en Dorpsbenden. Uiteindelijk komen we aan de finish in Diepenbeek, waar een lekker ijsje en onze supporters ons verwelkomen!

De opbrengst van onze expeditie gaat terug naar het Ganzeveld, een mooi stukje natuur met bos en heide in Aalter. De ree, eekhoorn, spechten, boomklever en nog vele andere soorten kom je er tegen op je wandeling.

Om te mogen deelnemen aan de Expeditie moeten we eerst het startbedrag van 1500 euro inzamelen. Hiervoor hebben we jouw steun nodig!

We organiseren 2 activiteiten om het geld in te zamelen:

- Een verkoopactie van lekkere taart, ambachtelijke Natuurpunt-Gin en Werners Vleermuiskastjes, en een gezellig aperitiefconcert.
- Niemand minder dan The Rusty Zippers zullen op 16 juni voor jullie het beste van zichzelf geven! Bluesman Ed De Smul liet zijn inspiratie grasduinen in de folk, Americana en country uit lang vervlogen tijden en schreef een hoop melancholische en ontroerende songs bijeen. Hij brengt ze samen met Tom De Poorter. Meer info over het concert van dit duo volgt nog.

Volg ons op onze Facebookpagina om ons te steunen, op de hoogte te blijven van onze activiteiten en om in te schrijven.

We hebben ook een teampagina "Goosebumps" op www.expeditie.natuurpunt.be.

Vele wandelgroeten en een toast op de natuur!

Leen, Stijn, Stan en Liesbeth
en coach Jeroen

